

14 JAN 2022

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår dato: 07.01.2022

Vår referanse: 2021/00439-35

Deres referanse: 21/5504

Saksbehandler: Thor Foyen
Tlf: 22 99 45 82
E-post: tf@npe.no

Høring – Ny forskrift om kapitaliseringsrente etter skadeserstatningsloven

Vi viser til høringsnotat av 5. oktober 2021 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Frist for å gi høringsuttalelse er 7. januar 2022.

Innledning

Innledningsvis vil Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) bemerke at vi støtter forslaget om å forskriftsfeste en fast kapitaliseringsrente. Vi er enige i at målet må være at den rentefoten man kommer fram til skal bli stående et godt stykke fram i tid - frem til det på et senere tidspunkt viser seg at den forskriftsfaste kapitaliseringsrenten ikke lenger gir uttrykk for et riktig rentenivå.

NPE støtter også forslaget om både en generell kapitaliseringsrente og en særskilt kapitaliseringsrente som etter skadeserstatningslovens § 3-9 skal kunne benyttes i tilfeller der erstatningen fullt ut eller delvis skal plasseres som bankinnskudd etter vergemålsloven § 51 første ledd.

Forskriftsfesting av en fast kapitaliseringsrente

Den generelle kapitaliseringsrenten

Departementet har vurdert ulike modeller for fastsettelsen av kapitaliseringsrenten i forskrift. NPE er enig i at den modellen som velges må sikres en så riktig rentefastsettelse som mulig, og hvor det samtidig er viktig å finne fram til et enkelt og praktikabelt system.

NPE er enig i at dagens rentenivå ikke alene kan være avgjørende i vurderingen av hva kapitaliseringsrenten bør settes til. Den rentefoten man kommer fram til skal bli stående i et lengre tidsrom, og vil gjelde også for erstatningsutmålinger som i mange tilfeller skal foretas over en lang framtidig tapsperiode. Vi er derfor enig i at renten må reflektere den avkastningen som den skadelidte kan forventes å oppnå, ikke bare på utmålingstidspunktet, men for hele perioden erstatningen er utmålt for.

Vi er videre enige i at kapitaliseringsrenten må ta utgangspunkt i hvordan den skadelidte forutsetter å investere erstatningsbeløpet. I tillegg til ulike former for innskuddskonti i bank, vil alternativer for utbetalt erstatningsbeløp kunne være investering i fast eiendom, nedbetaling av gjeld eller plassering av ulike typer fond.

Departementet foreslår at den generelle kapitaliseringsrenten settes til 2,5 prosent. NPE har ingen innvendinger til dette nivået.

001506 - 370175067006030210013

11080345 - 2

En særskilt kapitaliseringsrente i vergemålstilfellene

Etter en helhetsvurdering foreslår departementet at den særskilte kapitaliseringsrenten settes til ett prosentpoeng lavere enn den generelle kapitaliseringsrenten, det vil si til 1,5 prosent. I likhet med nivået for den generelle kapitaliseringsrenten, har NPE heller ingen innvendinger til dette nivået.

Fastsettelse av kapitaliseringsrente gjennom en alternativ beregningsmodell

Som et alternativ til at kapitaliseringsrenten angis i forskrift som en fast størrelse med det formål at rentefoten skal bli stående et godt stykke fram i tid, har departementet vurdert en beregningsmodell som innebærer at renten vil variere fra år til år basert på en rente som avspeiler rentenivået i samfunnet. Departementet ser imidlertid at en del hensyn taler mot en slik løsning og har forkastet dette alternativet. NPE deler dette synet.

Vi er enige med departementet i at det vil være krevende å finne fram til en beregningsmodell som i tilstrekkelig grad tar opp i seg at framtidstap i mange saker skal kapitaliseres over en lang tidshorisont. Den alternative modellen vil i for stor grad ta utgangspunkt i rentenivået på selve utmålingstidspunktet, og vil ikke i tilstrekkelig grad ta høyde for at kapitaliseringsrenten skal avspeile forventet framtidig avkastning. En slik modell vil dermed kunne gi tilfeldige utslag både for skadevolder og skadelidte. Som ovenfor nevnt foreligger i tillegg til ulike former for innskuddskonti i bank, også andre alternativer i form av investering i fast eiendom, nedbetaling av gjeld eller plassering i ulike typer fond.

NPE deler derfor departementets syn om at en fast kapitaliseringsrente som er forskriftsfastsatt vil gi større forutsigbarhet og være enklere å forholde seg til for partene i erstatningsoppgjør.

Forslag til forskrift om kapitaliseringsrente etter skadeserstatningsloven

I utkast til forskrift § 3, er overgangsregel formulert slik: «Kapitaliseringsrentene får anvendelse der utmåling av personskadeerstatning skjer på ikrafttredelsestidspunktet eller senere.»

NPE mener at formuleringen «utmåling skjer» kan gi rom for ulike tolkinger. Ved en endring av kapitaliseringsrentene vil det være viktig med en overgangsregel som sikrer hvilken rentesats som skal benyttes i det enkelte tilfellet. NPE foreslår at kapitaliseringsrentene etter ny forskrift får anvendelse på saker der kravet er meldt etter ikrafttredelsestidspunktet. En slik formulering vil innebære at også eldre skader, meldt etter forskriftens ikrafttreden, vil omfattes av de nye rentesatsene.

Med vennlig hilsen
Norsk pasientskadeerstatning

Vibeke Bugge Møllhausen
avdelingsdirektør

Thor Foyn
juridisk fagrådgiver

Dette brevet er digitalt godkjent. Derfor har det ingen signatur.